

Coperta:

lucrarea *Monolog*, pictură pe sticlă,
Arpad Racz, artist plastic, Kallmünz, Germania

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 014606, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-49-0097-5

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe
Editor: Valentin Ajder

Helene PFLITSCH

CĂUTĂRI

E I K O N

București - 2019

* Orice asemănare cu realitatea este pur întâmplătoare. Numele de locuri și persoane sunt rodul ficțiunii, chiar dacă realitatea are o contribuție importantă.

1

Trecuse mai mult de jumătate din oră. Privirile Leliei rămăseseră încremenite pe un punct minuscul al colii albe. Creionul, între arătătorul și mijlociul mâinii drepte, se mișca în același ritm în care secunde se împrăștia prin trupul timpului. Ceva neobișnuit! Ea nu avea nevoie mai mult de câteva clipe după primirea temei, ca să se scurgă în mina creionului și, în ritmul unei muzici doar de ea auzită, să înceapă un dans frenetic, lăsând urme pe hârtia imaculată. Alteori se împărțea în pete de culoare ce se îngemănau pe coala de desen după reguli nescrise și acolo răsărea o lume cunoscută doar de ea; o lume ciudată, neînțeleasă pentru majoritatea privitorilor, care nu se sfiau să își arate neînțelegerea prin strâmbături sau comentarii răutăcioase și care, poate, ar fi trebuit să îi zdruncine elanul și curajul de a trece granița realității lor. Ea însă, mereu în căutarea mirajelor, nesocotea barierele și pășea fără șovăire dincolo.

Auzi pașii învățătorului din ce în ce mai aproape, apoi îl simți oprindu-se lângă ea. Nu-i vedea ochii, însă bănuia mirarea din ei.

– Totul este în regulă? ajunsese la ea o voce joasă, abia auzită, nevrând parcă să strice un anume echilibru.

Lelia nu răspunse, iar bărbatul nu insistă. Ba mai mult, pașii lui își reluară mișcarea de du-te vino, de colo, colo.

Sunetul soneriei umplu sala de clasă. Dascălul se îndreptă grăbit spre catedră iar glasul cald acoperi rumoarea produsă brusc.

Lelia percepea zgomotul de lângă ea ca un fond sonor aflat undeva departe, foarte departe, ce nu o incomoda. Probabil, ar fi rămas așa, ca o statuie, încă mult timp, dacă râsul și bobârnacul colegului de bancă nu ar fi obligat-o să revină în realitate. Se grăbi să își adune lucrurile vârându-le de-a valma în ghiozdan și se strecură ultima pe lângă bărbatul din cadrul ușii, care deși purta o discuție cu o învățătoare, nu își pierdea din priviri elevii.

Pulovărul din lână multicoloră, lung de abia lăsa să se vadă o dără subțire din uniforma pepit, îi atrase în mod deosebit atenția învățătorului.

– Lelia, tu nu ai avut un mantou, sau ceva mai gros? o strigă cu puțin timp înainte ca ea să se poată pierde din raza lui vizuală.

Fata se opri, îl privi încruntată, cu ochii ei cenușii, o lungă clipă, ca și cum ar fi vrut să își amintească de unde îl cunoaște, apoi rostise un „Nu!” categoric, ce nu lăsase loc de alte comentarii.

Vio aștepta nerăbdătoare în poarta școlii.

– Da' hai odată! Trebuie să merg la librărie. Am nevoie de caiet cu pătrățele.

– Nu vin, mă grăbesc acasă, răspunse abia auzit Lelia.

– Cuuum? Bineee, dar să știi, nu mai sunt prietena ta.

Fata ridică din umeri indiferentă și o luă în partea opusă, îngândurată. Era sigură, nu își va termina bine tema pentru a doua zi și Vio se va arăta în pragul casei cerându-i lămuriri ba la aritmetică, ba la compunere, uitându-și cu desăvârșire propria amenințare. Dacă cineva avea nevoie să păstreze prietenia dintre ele două, apoi Vio era aceea.

De altfel, deși aproape nedespărțite, pentru Lelia, mica fetiță roșcată însemna doar vecina și colega de clasă. Ea nu avea prieteni! Sau cel puțin, nimeni de vârsta ei nu se putea bucura de acest privilegiu. Uneori își pierdea timpul în compania copiilor, dar o făcea doar, ca să îi dea satisfacției mamei, ce o compara neîncetat cu o sălbăticiune, de cele mai multe ori, cu o lupoaică singuratică.

Poate, chiar așa era! Își avea doar petecul ei de pădure, din primăvară până în toamnă târziu, acolo, în colțul târnațului. Când vremea se răcea și se făcea devreme întuneric, se muta în casă, între mica fereastră și dulap. Acolo, în colțurile ei, protejată de o perdea invizibilă, nu era niciodată singură. Întotdeauna avea oaspeți prețuiți care știau să-i asculte gândurile și să îi răspundă întrebărilor. Uneori era o pală de vânt, alteori o rază de soare sau un nor alb și pufos, un fluture sau păianjenul neobosit ce își țesea zi și noapte pânza în colțul casei. Aceștia îi erau prietenii adevărați, cărora le împărtășea bucuriile și tristețile, nădejduirile sau deznădejdiile, de la ei aflase de existența altor târâmuri, probabil acelea din care și ea venise sau în care, într-o zi, va ajunge, cum îi plăcea să creadă.

Din colțul gardului își văzu mama în târnațul casei, cu mâna pe clanța ușii. În urechi îi sună instantaneu întrebarea învățătorului: „Lelia, tu nu ai avut un mantou?” Jerseul de lână de oaie, care ținuse până atunci piept cu brio răcorii zilei

de început de martie, capitulă, iar frigul mușcă cu lăcomie din trupul ei.

Făcu cu repeziciunea fulgerului stânga împrejur și o luă la fugă, spre școală. Tâmpilele îi pulsau gata, gata să plesnească, încheieturile trosneau, aerul se rarefiase și era prea puțin ca să îi umple plămânii. Nu putea să se oprească! Trebuia să ajungă în clasă, să își îmbrace mantoul și să fie din nou în poarta casei, măcar în același timp cu Vio. Doar așa nu se va afla, că din nou fusese cu capul în nori și își uitase ceva la școală. De data aceasta nu era vorba nici de călimara cu cerneală sau creioane, nici de nesuferitele baticuri cu buline roșii sau albastre. Era mantoul ei nou, croit dintr-un palton mai vechi al maică-sii și cusut cu migală de un unchi. Un cadoul primit nesperat și care îi plăcea mult. Era o reproducere după paltonașul lui Shirley Temple, fetița-actor, cunoscută în primul film vizionat la cinematograful din oraș. Avea și o fotografie a micii artiste, ruptă dintr-o revistă „Cinema” – i-o dăduse una din verișoare, mult mai mare decât ea, deja elevă la un liceu – pe care o păstra, ca pe o comoară în caseta cu amintiri, alături de flori presate, pietricele colorate în diferite forme, vederi ale orașelor în care nu pusese niciodată piciorul și, bine-nțeles, moțul de păr de la botez.

2

Luca era muncitor la una din fabricile din oraș. Deși devenise fochist dintr-o întâmplare, meseria îi venea ca o mănă. Cei care îl cunoșteau bine, erau însă convinși, că la fel s-ar fi întâmplat și dacă și-ar fi ales alta. Perseveranța, hărnicia și ambiția tânărului cu ochi verzi de a progresa și a se autodepăși nu a putut trece neobservată de-a lungul vremurilor.

De curând, cazanele vechi fură schimbate cu altele noi, nemțești, în întregime automatizate. Cei doi ingineri, care ajutaseră la punerea lor în funcțiune, plecaseră după două săptămânii, lăsând în spatele lor multe necunoscute. Întreaga documentația era în limba germană, stăpânită doar de una din angajate, o tânără săsoaică, ce-avea puțin mai mult de 20 de ani. Întâmpinase de multe ori dificultăți în traducere, nefiind familiarizată cu termenii tehnici, iar după plecarea celor doi, misiunea ei devenise mult mai grea.

Traducerea documentației se lăsa așteptată, așa că Luca, căruia nu îi plăceau lucrurile făcute pe jumătate și care nu își putea tolera să nu fie destul de bine instruit, ajutându-se de un dicționar german-român împrumutat de la biblioteca fabricii, a descifrat singur schemele și desenele din groasa cartei tehnice.

Lucrase în schimbul întâi, în acea zi. O defecțiune survenită aproape de ieșirea din tură, îl făcu să își prelungească

programul, ca să își ajute colegul, deși nimeni nu i-o ceruse. Știa însă, că în cuptoarele fabricii intrase cu puțin timp în urmă o nouă șarjă de produse, iar dacă temperatura nu atin-gea cotele dorite, munca multor oameni risca să ajungă la la-da de gunoi.

Își rezemase bicicleta grea, rusească, de peretele din spa-tele casei, sub streșină. Văzu perdeaua la geam mișcându-se și bănuî că soția îl așteptase de ceva vreme în spatele ei, nu atât neliniștită, că i s-ar fi putut întâmpla lui ceva rău, ci mai degrabă supărată de perturbarea rânduielii zilei. O rânduială pe care ea însuși o impusese, ce căpătase statut de lege și ori-ce abatere putea fi motivul unei adevărate catastrofe.

– Da' știu, că te-ai grăbit să ajungi acasă, răsună vocea ascutită, nervoasă, înainte ca el să ajungă cu adevărat dincolo de prag.

– A fost o defecțiune. Ne-a luat ceva timp până să îi ve-nim de hac.

– Și nu se putea fără tine? Grădina noastră așteaptă...

– Lasă, e timp pentru toate. Nu intră zilele în sac. Azi sau mâine, tot eu le fac, îi răspunse Luca calm, netulburat de în-tâmpinarea făcută și aruncându-și privirea spre locul unde ar fi putut să își găsească copila.

– Ce faceți voi, cum v-a trecut ziua până acum, continuă el, lăsând un sărut pe creștetul nevastei, deja lângă sobă, re-încălzind mâncarea.

– Cum să treacă? Ca întotdeauna. Io cu toate pe aici, că nici mă-ta nu a dat încă pe acasă. De, ea cu drumurile! Fata ta... acolo, la locul ei, cu gărgăunii din capul ei... Așa-i pe aici, pe una nu o poți ține pe acasă, pe ailaltă, nu o poți scoate din casă... Întreaga zi în colțul ăla; aude și vede numai când vrea... Da mulțam lui Dumnezeu, astăzi a ajuns acasă cu toate hainele

pe ea. Am avut emoții întreaga dimineață, că am trimis-o la școală cu pardesiul cel nou. Chiar mi s-a părut la un moment dat, când intram cu găleata de apă în casă, că o văd în colțul gardului doar în jersey. De gândul ei, o iau razna și am vedenii.

– Ei și tu! Un pardesiu nu este o călimară de cerneală sau un batic.

Lelia zâmbi aproape imperceptibil și își cufundă privirile în ochii tatălui. Așa se înțelegeau ei doi; doar prin puterea minții, fără să aibă nevoie de cuvinte, spre disperarea femeii, care, neînțelegându-i, își acuza soțul de subminarea autorității în fața copilului.

Totuși, în ceea ce privea obiceiul de-a-și uita tot felul de lucruri la școală, Laura avea dreptate. De-a lungul timpului încercase mai multe metode să îi corecteze acest nărav; mai întâi, cu vorbă bună, apoi cu ceartă și când își pierduse răb-darea, apelase la diferite pedepse, de cele mai multe ori înso-țite de câte o plesnitura cu palma după ceafă.

Niciuna din corecții nu dăduse rezultatul așteptat, iar în cele din urmă, mai mult disperat de tărașoiul făcut de nevas-tă-sa, decât de fapta în sine, Luca cumpărase un set de căli-mări și baticuri, să fie pentru fiecare zi din săptămână. Mai departe, totul cursese de la sine, așa, ca într-un cerc; obiecte-le erau găsite în unul din sertarele dulapului de sub ultimul geam al clasei, în timpul orei de „lucru manual”, când elevii jucau „cald și rece”, exact la timp, ca să refacă din nou rezerva Leliei.

Din păcate, năravul îi fu remarcat repede de colegii de clasă și, șugubeți, o încoronară fără dezbateri, în acord una-nim, „Regina uitucilor”.

Categoric, fetei nu îi plăcea postura aceasta și nici cearta maică-sii, dar cu toate eforturile, fusese neputincioasă să

găsească calea de a ieși din ea. Când i se cereau explicații, avea doar una singură. Cineva poznaș, invizibil, îi stătea în permanență alături și se ținea de glume prostești. Doar își amintea perfect, își luase călimara de pe bancă și își legase sub bărbie baticul. Tot el, cu siguranță, cu puteri de vrăjitor, îi pune pe buze cuvântul „gris”, deși întindea vânzătoarei mâna în care ținea banii pentru orez, atunci când era trimisă singură la prăvălia din colțul străzii. Cum altfel se putea încurca, când ea însăși făcuse regula, pe care o scrisese chiar și în jurnalul ei? „Bani în mâna dreaptă sunt pentru orez, în cea stângă, pentru griș.”

– Lelia, e totuși un palton, care pe deasupra, îți place mult, i-a șuiurat la ureche Luca, cu ochii pe cartea de istorie, ca și cum ar fi întrebat-o pe ce teren de luptă se află. Asta, doar așa, pentru ochii nevastei. Nu avea nici un rost să afle adevărul citit în privirile fetei.

– Așa e – și-a plecat rușinată privirile în pământ –, ai dreptate... Acum... acum, cred, am avut un motiv, adăugă rapid, legându-se cu disperare de un fir salvator.

– Un motiv?

– Îhî! Tema de la desen... am fost foarte preocupată... știi, nu am reușit să fac nici măcar o linie întreaga oră.

– La desen?!!!

– Îhî... un desen cu tema „Bunicul”... Eu nu am un bunic.

– Probabil, nici alții nu au. Ai însă două bunici, e cam același lucru. Sau, mă rog, trebuia să întrebi.

– Prea copilărească întrebare.

– Copilărească? Și tu nu ești un copil? Lasă, știi, tu ești un copil mare, zâmbi el complice.

– Cu siguranță mi s-ar fi dat răspunsul tău, sau poate, mi s-ar fi spus, să mă las în seama imaginației.

– Și atunci, care e problema ta?

– Mi-ar fi plăcut să fac portretul unui bunic. Înțelegi? Dar cum? Nu știu nimic de nici unul. Nici tu, nici mama nu mi-ai vorbit despre ei. Parcă nici nu ai avut tați.

– Eram amândoi copii când au murit; mama ta abia împlinise trei ani, mă îndoiesc să aibă ceva amintiri.

– Și tu?

– Eu? Nici eu nu eram prea mare. Amintirile s-au pierdut, Lelia, în vârtoarea anilor.

– Eu îmi amintesc toate zilele petrecute cu tine...

Bărbatul îi zâmbi cu drag și își lăsă protector mână pe umărul ei.

– Vorbește cu bunicile tale. Sigur le va face plăcere să îți povestească despre ei și prin cutiile lor, au ceva fotografii. După aceea le vei putea desena chipurile, așa cum au fost sau, cine știe, cum ar fi fost azi, dacă ar fi fost lângă noi.

– Știi, asta e o idee pe cinste! Mulțumesc! Cum de nu m-am gândit? Vezi, noi doi facem echipă bună în toate. Are dreptate mama.